

**Classical Greek
Higher level
Paper 2**

Wednesday 16 May 2018 (morning)

2 hours

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Answer all questions on four extracts taken from two options studied. Each extract is worth **[10 marks]**.
- Section B: Give a written response based on one prompt **[12 marks]**.
- The maximum mark for this examination paper is **[52 marks]**.

12 pages

2218–2952
© International Baccalaureate Organization 2018

Section A

Answer **all** questions on **four** extracts taken from **two** options studied.

Option A: Homer

Extract 1 Homer, *Iliad* 16.394–414

Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
 395 ἄψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετές, οὐδὲ πόληος
 εἴα ιεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὸν
 νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
 κτεῖνε μεταῖσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν.
 ἐνθ' ἥτοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ
 400 στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λύσε δὲ γυῖα·
 δούπησεν δὲ πεσών· ὃ δὲ Θέστορα Ἕνοπος υἱὸν
 δεύτερον ὄρμηθείς· ὃ μὲν εὐξέστω ἐνὶ δίφρῳ
 ἥστο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 ἥνια ἡΐχθησαν· ὃ δ' ἔγχεϊ νύξε παραστὰς
 405 γναθὺμὸν δεξιτερόν, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὁδόντων,
 ἔλκε δὲ δουρὸς ἐλῶν ὑπὲρ ἄντυγος, ὡς ὅτε τις φῶς
 πέτρη ἔπι προβλῆτι καθήμενος οἰερὸν ἰχθὺν
 ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ ἥνοπι χαλκῷ·
 ώς ἔλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ,
 410 κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ἔωσε· πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός.
 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύλαον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
 μέσστην κὰκ κεφαλήν· ἥ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
 ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὃ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
 κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.

1. (a) Describe how Patroclus cuts off the Trojans. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (b) Identify **two** phrases or expressions that indicate Thestor's fright at Patroclus's approach. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (c) Analyse the fisherman's simile giving **three** details from each of its **two** elements (lines 406–409). Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (d) Translate αὐτὰρ ... κάππεσεν (lines 411–414). [3]

Option A: Homer**Extract 2 Homer, *Iliad* 22.167–187**

τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 ‘ὦ πόποι ἡ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
 ὁφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν δ’ ὀλοφύρεται ἦτορ
 170 “Ἐκτορος, ὃς μοι πολλὰ βιῶν ἐπὶ μηρὶ” ἔκηεν
 “Ιδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ’ αὖτε
 ἐν πόλει ἀκροτάτῃ· νῦν αὗτέ ἐ δῖος Ἀχιλλεὺς
 ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει.
 ἀλλ’ ἄγετε φράζεσθε θεοὶ καὶ μητιάασθε
 175 ἡέ μιν ἐκ θανάτοιο σαώσομεν, ἡέ μιν ἥδη
 Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆι δαμάσσομεν ἐσθλὸν ἔόντα.”
 τὸν δ’ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ‘ὦ πάτερ ἀργικέραυνε κελαινεφὲς οἶον ἔειπες·
 ἄνδρα θνητὸν ἔόντα πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ
 180 ἄψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἔξαναλῦσαι;
 ἔρδ’· ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.’
 τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 ‘Θάρσει Τριτογένεια φίλον τέκος· οὐ νύ τι θυμῷ
 πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εῖναι·
 185 ἔρξον ὅπῃ δή τοι νόος ἐπλετο, μὴ δ’ ἔτ’ ἔρώει·
 ὡς εἰπὼν ὅτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
 βῆ δὲ κατ’ Οὐλύμποιο καρήνων ἀīξασα.

2. (a) Contrast Zeus's and Athena's understanding of Hector's fate. [2]
- (b) Write out and scan θάρσει ... εῖναι (lines 183–184). Indicate elisions where necessary. [2]
- (c) Analyse how Homer adds a sense of solemnity to the extract through stylistic means. Support your answer by quoting the Greek text. [6]

Option B: History

Extract 3 Herodotus, *The Histories* 1.46.1–47.1

μετὰ δὲ ἡ Ἀστυάγεος τοῦ Κυαξάρεω ἡγεμονίη καταιρεθεῖσα ὑπὸ Κύρου τοῦ Καμβύσεω καὶ τὰ
τῶν Περσέων πρήγματα αὐξανόμενα πένθεος μὲν Κροῖσον ἀπέπαυσε, ἐνέβησε δὲ ἐς φροντίδα,
εἴ κως δύναιτο, πρὶν μεγάλους γενέσθαι τοὺς Πέρσας, καταλαβεῖν αὐτῶν αὐξανομένην τὴν
δύναμιν. μετὰ ὧν τὴν διάνοιαν ταύτην αὐτίκα ἀπεπειρᾶτο τῶν μαντείων τῶν τε ἐν Ἑλλησι καὶ

- 5 τοῦ ἐν Λιβύῃ, διαπέμψας ἄλλους ἄλλη, τοὺς μὲν ἐς Δελφοὺς ἵέναι, τοὺς δὲ ἐς Ἀβας τὰς Φωκέων,
τοὺς δὲ ἐς Δωδώνην· οἱ δὲ τινὲς ἐπέμποντο παρὰ τε Ἀμφιάρεων καὶ παρὰ Τροφώνιον, οἱ δὲ τῆς
Μιλησίης ἐς Βραγχίδας. ταῦτα μέν νν τὰ Ἑλληνικὰ μαντήια ἐς τὰ ἀπέπεμψε μαντευσόμενος
Κροῖσος· Λιβύης δὲ παρὰ Ἀμμωνα ἀπέστελλε ἄλλους χρησομένους. διέπεμπε δὲ πειρώμενος
10 τῶν μαντηίων ὅ τι φρονέοιεν, ὡς εἰ φρονέοντα τὴν ἀληθείην εὑρεθείη, ἐπείρηται σφέα δεύτερα
χρηστηρίων θεσπίσῃ, συγγραψαμένους ἀναφέρειν παρ' ἔωντόν.

3. (a) Outline how the rising of the Persian power affected Croesus. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (b) τοὺς μὲν ἐς Δελφοὺς ... ἐς Βραγχίδας (lines 5–7). State how these geographical references represent the entirety of the Greek world. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (c) Translate διέπεμπε ... στρατεύεσθαι (lines 8–10). [3]
- (d) Explain why Croesus sent envoys to the most prominent oracles. Support your answer by quoting the Greek text. [2]

Option B: History

Extract 4 Herodotus, *The Histories* 7.225.2–226.2

ώς δὲ τούτους ἥκειν ἐπύθοντο οἵ Έλληνες, ἐνθεῦτεν ἥδη ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος· ἔς τε γὰρ τὸ στεινὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον ὅπισω, καὶ παραμειψάμενοι τὸ τεῖχος ἐλθόντες ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων. ὁ δὲ κολωνὸς ἐστὶ ἐν τῇ ἐσόδῳ, ὅκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρησι, τοῖσι

5 αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἵ μὲν ἐξ ἐναντίης ἐπισπόμενοι καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες, οἵ δὲ περιελθόντες πάντοθεν περισταδόν. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων γενομένων ὅμως λέγεται ἀνήρ ἄριστος γενέσθαι Σπαρτιήτης Διηνέκης· τὸν τόδε φασὶ εἰπεῖν τὸ ἔπος πρὶν ἡ συμμῖξαι σφέας τοῖσι Μήδοισι, πυθόμενον πρός τεν τῶν Τρηχινίων ὡς ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπίσσω τὰ τοξεύματα,

10 τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν ὀιστῶν ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτο πλῆθος αὐτῶν εἶναι. τὸν δὲ οὐκ ἐκπλαγέντα τούτοισι εἰπεῖν ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενον τὸ Μήδων πλῆθος, ὡς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξεῖνος ἀγγέλλοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον ὑπὸ σκιῇ ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη καὶ οὐκ ἐν ἥλιῳ.

4. (a) πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων (line 3). Examine this remark in consideration of the Thebans's position in the war. [2]
- (b) Describe the location of the hill where the Greeks retreat. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (c) Discuss the way Herodotus highlights the Greeks' heroic behaviour in the battle. Support your answer by quoting the Greek text. [6]

Option C: Tragedy

Extract 5 Euripides, *Electra* 774–796

ΑΓ. ἐπεὶ μελάθρων τῶνδ' ἀπήραμεν πόδα,
 775 ἐσβάντες ἡμεν δίκροτον εἰς ἄμαξιτὸν
 ἔνθ' ἦν ὁ κλεινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.
 κυρεῖ δὲ κήποις ἐν καταρρύτοις βεβώς,
 δρέπων τερείνης μυρσίνης κάρα πλόκους·
 780 ιδών τ' ἀντεῖ· Χαίρετ', ὅτι ξένοι· τίνες
 πόθεν πορεύεσθ'; ἔστε τ' ἐκ ποίας χθονός;
 ὁ δ' εἴπ' Ὁρέστης· Θεσσαλοί· πρὸς δ' Ἀλφεὸν
 θύσοντες ἐρχόμεσθ' Ὄλυμπιώ Διί.
 κλύων δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐννέπει τάδε·
 785 νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ συνεστίους ἐμοὶ
 θοίνης γενέσθαι· τυγχάνω δὲ βουθυτῶν
 νύμφαις· ἔψοι δ' ἔξαναστάντες λέχους
 ἔς ταῦτὸν ἤξετ'. ἀλλ' ἵωμεν ἐς δόμους —
 καὶ ταῦθ' ἅμ' ἡγόρευε καὶ χερὸς λαβὼν
 παρῆγεν ἡμᾶς — οὐδ' ἀπαρνεῖσθαι χρεών.
 790 ἐπεὶ δ' ἐν οἴκοις ἡμεν, ἐννέπει τάδε·
 λούτρ' ὡς τάχιστα τοῖς ξένοις τις αἱρέτω,
 ὡς ἀμφὶ βωμὸν στῶσι χερνίβων πέλας.
 ἀλλ' εἴπ' Ὁρέστης· ἀρτίως ἡγνίσμεθα
 λουτροῖσι καθαροῖς ποταμίων ῥείθρων ἄπο.
 795 εἰ δὲ ξένους ἀστοῖσι συνθύειν χρεών,
 Αἴγισθ', ἔτοιμοι κούκ ἀπαρνούμεσθ', ἄναξ.

5. (a) Translate ἐπεὶ ... τῶν Μυκηναίων ἄναξ (lines 774–776). [3]
- (b) Explain **two** possible reasons why the killing of Aegisthus is recounted by a messenger instead of being staged. [2]
- (c) Ἀλφεὸν (line 781). Identify this topographical feature **and** locate it. [2]
- (d) List **three** ritual elements of the sacrifice to the Nymphs as mentioned in the extract. Support your answer by quoting the Greek text. [3]

Option C: Tragedy
Extract 6 Sophocles, *Electra* 577–600

εὶ δ' οὖν, ἐρῶ γὰρ καὶ τὸ σόν, κεῖνον θέλων
 ἐπωφελῆσαι ταῦτ' ἔδρα, τούτου θανεῖν
 χρῆν αὐτὸν οὗνεκ' ἐκ σέθεν; ποιῷ νόμῳ;
580 ὅρα τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς
 μὴ πῆμα σαυτῇ καὶ μετάγνοιαν τιθῆς.
 εὶ γὰρ κτενοῦμεν ἄλλον ἀντ' ἄλλου, σὺ τοι
 πρώτη θάνοις ἄν, εὶ δίκης γε τυγχάνοις.
 ἄλλ' εἰσόρα μὴ σκῆψιν οὐκ οὖσαν τίθης.
585 εὶ γὰρ θέλεις, δίδαξον ἀνθ' ὅτου τανῦν
 αἴσχιστα πάντων ἔργα δρῶσα τυγχάνεις,
 ἥτις ξυνεύδεις τῷ παλαμναίῳ, μεθ' οὗ
 πατέρα τὸν ἀμὸν πρόσθεν ἐξαπώλεσας,
 καὶ παιδοποιεῖς, τοὺς δὲ πρόσθεν εὐσεβεῖς
590 καὶ εὐσεβῶν βλαστόντας ἐκβαλοῦσ' ἔχεις.
 πῶς ταῦτ' ἐπαινέσαιμ' ἄν; ἢ καὶ ταῦτ' ἐρεῖς
 ώς τῆς θυγατρὸς ἀντίποινα λαμβάνεις;
 αἰσχρῶς δ', ἐάν περ καὶ λέγης· οὐ γὰρ καλὸν
 ἐχθροῖς γαμεῖσθαι τῆς θυγατρὸς οὕνεκα.
595 ἄλλ' οὐ γὰρ οὐδὲ νουθετεῖν ἔξεστί σε,
 ἢ πᾶσαν ἵης γλῶσσαν ώς τὴν μητέρα
 κακοστομοῦμεν. καὶ σ' ἔγωγε δεσπότιν
 ἢ μητέρ' οὐκ ἔλασσον εἰς ἡμᾶς νέμω,
 ἢ ζῶ βίον μοχθηρόν, ἐκ τε σοῦ κακοῖς
600 πολλοῖς ἀεὶ ξυνοῦσα τοῦ τε συννόμου.

- 6.** (a) αἴσχιστα πάντων ἔργα (line 586). Outline **two** faults of which Electra accuses her mother. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (b) Write out and scan αἰσχρῶς ... οὕνεκα (lines 593–594). Indicate elisions where necessary. [2]
- (c) Describe how Electra's argument is enhanced by Sophocles's literary style. Support your answer by quoting the Greek text. [6]

Option D: Agon

Extract 7 *Thucydides, The Peloponnesian War 4.19*

‘Λακεδαιμόνιοι δὲ ύμᾶς προκαλοῦνται ἐς σπονδὰς καὶ διάλυσιν πολέμου, διδόντες μὲν εἰρήνην καὶ ξυμμαχίαν καὶ ἄλλην φιλίαν πολλὴν καὶ οἰκειότητα ἐς ἄλλήλους ὑπάρχειν, ἀνταιτοῦντες δὲ τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας, καὶ ἀμεινον ἡγούμενοι ἀμφοτέροις μὴ διακινδυνεύεσθαι, εἴτε βίᾳ διαφύγοιεν παρατυχούσης τινὸς σωτηρίας εἴτε καὶ ἐκπολιορκηθέντες μᾶλλον ἀν χειρωθεῖεν.

5 νομίζομέν τε τὰς μεγάλας ἔχθρας μάλιστ’ ἀν διαλύεσθαι βεβαίως, οὐκ ἦν ἀνταμυνόμενός τις καὶ ἐπικρατήσας τὰ πλείω τοῦ πολέμου κατ’ ἀνάγκην ὅρκοις ἐγκαταλαμβάνων μὴ ἀπὸ τοῦ ἵσου ξυμβῇ, ἀλλ’ ἦν παρὸν τὸ αὐτὸ δρᾶσαι πρὸς τὸ ἐπιεικὲς καὶ ἀρετὴν αὐτὸν νικήσας παρὰ ἀ προσεδέχετο μετρίως ξυναλλαγῇ. ὁφείλων γὰρ ἥδη ὁ ἐναντίος μὴ ἀνταμύνεσθαι ὡς βιασθεῖς, ἀλλ’ ἀνταποδοῦναι ἀρετήν, ἔτοιμότερός ἐστιν αἰσχύνη ἐμμένειν οἵς ξυνέθετο. καὶ μᾶλλον

10 πρὸς τοὺς μειζόνως ἔχθροὺς τοῦτο δρῶσιν οἱ ἄνθρωποι ἢ πρὸς τοὺς τὰ μέτρια διενεχθέντας· πεφύκασί τε τοῖς μὲν ἐκουσίως ἐνδοῦσιν ἀνθησασθαι μεθ’ ἥδονῆς, πρὸς δὲ τὰ ὑπεραυχοῦντα καὶ παρὰ γνώμην διακινδυνεύειν.

7. (a) Translate Λακεδαιμόνιοι ... ἄνδρας (lines 1–3). [3]
- (b) Outline **three** of the arguments used by the Spartans to convince the Athenians that offering peace was the best option. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (c) Identify **two** phrases or expressions that exemplify key themes of the entire speech of the Spartan envoys. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (d) παρὰ γνώμην διακινδυνεύειν (line 12). List **two** examples of risks that could result from not accepting a truce. Support your answer by quoting the Greek text. [2]

Option D: Agon**Extract 8 Sophocles, *Antigone* 473–496**

KP. ἀλλ᾽ ἵσθι τοι τὰ σκλήρ’ ἄγαν φρονήματα
 πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
 475 σίδηρον ὄπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ
 θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ’ ἄν εἰσίδοις·
 σμικρῷ χαλινῷ δ’ οἴδα τοὺς θυμουμένους
 ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
 φρονεῖν μέγ’ ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
 480 αὕτη δ’ ὑβρίζειν μὲν τότ’ ἐξηπίστατο,
 νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
 ὕβρις δ’, ἐπεὶ δέδρακεν, ἥδε δευτέρα,
 τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
 ἢ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ’ ἀνήρ,
 485 εὶ ταῦτ’ ἀνατὶ τῇδε κείσεται κράτη.
 ἀλλ’ εἴτ’ ἀδελφῆς εἴθ’ ὁμαιμονεστέρα
 τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἔρκείου κυρεῖ,
 αὐτή τε χὴ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
 μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
 490 ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου.
 καὶ νιν καλεῖτ’ · ἔσω γὰρ εἴδον ἀρτίως
 λυσσῶσαν αὐτὴν οὐδ’ ἐπήβολον φρενῶν.
 φιλεῖ δ’ ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεὺς
 τῶν μηδὲν ὄρθως ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
 495 μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσί τις
 ἀλοὺς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ.

- 8.** (a) σμικρῷ ... τῶν πέλας (lines 477–479). Describe how this statement relates to Antigone's dispute with Creon. [2]
- (b) Write out and scan ἢ νῦν ... κράτη (lines 484–485). Indicate elisions where necessary. [2]
- (c) Describe how Creon's argument is made more persuasive through Sophocles's poetic style. Support your response by quoting the Greek text. [6]

Option F: Scientific knowledge

Extract 9 *Hippocrates, De aere aquis et locis 7*

περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὑδάτων βούλομαι διηγήσασθαι, ἃ τέ ἐστι νοσώδεα καὶ ἃ ὑγιεινότατα καὶ δόκοσα ἀφ' ὕδατος κακὰ εἰκὸς γίνεσθαι καὶ ὅσα ἀγαθά. πλεῖστον γὰρ μέρος συμβάλλεται ἐξ τὴν ὑγιείην. ὁκόσα μὲν οὖν ἐστιν ἔλωδεα καὶ στάσιμα καὶ λιμναῖα, ταῦτα ἀνάγκη τοῦ μὲν θέρεος εἶναι θερμὰ καὶ παχέα καὶ ὀδυμὴν ἔχοντα, ἅτε οὐκ ἀπόρρυτα ἐόντα· ἀλλὰ τοῦ τε ὄμβριου
 5 ὑδατος ἐπιφερομένου αἱεὶ νέου τοῦ τε ἥλιου καίοντος ἀνάγκη ἄχροά τε εἶναι καὶ πονηρὰ καὶ χολώδεα, τοῦ δὲ χειμῶνος παγετώδεα τε καὶ ψυχρὰ καὶ τεθολωμένα ὑπό τε χιόνος καὶ παγετῶν,
 10 ῷστε φλεγματωδέστατα εἶναι καὶ βραγχωδέστατα. τοῖσι δὲ πίνουσι σπλῆνας μὲν αἱεὶ μεγάλους εἶναι καὶ μεμυωμένους καὶ τὰς γαστέρας σκληράς τε καὶ λεπτὰς καὶ θερμάς, τοὺς δὲ ὕμους καὶ τὰς κληδᾶς καὶ τὸ πρόσωπον καταλεπτύσθαι· ἐξ γὰρ τὸν σπλῆνα αἱ σάρκες συντήκονται,
 διότι ἰσχνοί εἰσιν· ἐδωδούς τε εἶναι τοὺς τοιούτους καὶ διψηρούς· τάς τε κοιλίας ξηροτάτας τε
 10 καὶ θερμοτάτας καὶ τὰς ἄνω καὶ τὰς κάτω ἔχειν, ὥστε τῶν φαρμάκων ἰσχυροτέρων δεῖσθαι.
 τοῦτο μὲν τὸ νόσημα αὐτοῖσι σύντροφόν ἐστι καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος.

9. (a) Translate πλεῖστον ... ἐόντα (lines 2–4). [3]
- (b) ταῦτα ... χολώδεα (lines 3–6). Identify **three** factors that affect the quality of water sources in the summer. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (c) τοῦτο μὲν τὸ νόσημα (line 12). Describe the disease that Hippocrates is referring to. [2]
- (d) List **two** examples of Hippocrates's Ionic dialect with their Attic equivalents. [2]

Option F: Scientific knowledge

Extract 10 Plato, *Phaedrus* 272d–273b

ΣΩ. φασὶ τοίνυν οὐδὲν οὕτω ταῦτα δεῖν σεμνύνειν οὐδ' ἀνάγειν ἄνω μακρὰν περιβαλλομένους· παντάπασι γάρ, ὁ καὶ κατ' ἀρχὰς εἴπομεν τοῦδε τοῦ λόγου, ὅτι οὐδὲν ἀληθείας μετέχειν δέοι δικαίων ἡ ἀγαθῶν πέρι πραγμάτων, ἡ καὶ ἀνθρώπων γε τοιούτων φύσει ὄντων

5 ἡ τροφῆ, τὸν μέλλοντα ἰκανῶς ρήτορικὸν ἔσεσθαι. τὸ παράπαν γάρ οὐδὲν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τούτων ἀληθείας μέλειν οὐδενί, ἀλλὰ τοῦ πιθανοῦ· τοῦτο δ' εἶναι τὸ εἰκός, ὃ δεῖν προσέχειν τὸν μέλλοντα τέχνη ἐρεῖν. οὐδὲ γάρ αὐτὰ τὰ πραχθέντα δεῖν λέγειν ἐνίστε, ἐὰν μὴ εἰκότως ἡ πεπραγμένα, ἀλλὰ τὰ εἰκότα, ἐν τε κατηγορίᾳ καὶ ἀπολογίᾳ, καὶ πάντως λέγοντα τὸ δὴ εἰκός διωκτέον εἶναι, πολλὰ εἰπόντα χαίρειν τῷ ἀληθεῖ· τοῦτο γὰρ διὰ παντὸς τοῦ λόγου γιγνόμενον τὴν ἄπασαν τέχνην πορίζειν.

10 ΦΑΙ. αὐτά γε, ὡ Σώκρατες, διελήλυθας ἀ λέγουσιν οἱ περὶ τοὺς λόγους τεχνικοὶ προσποιούμενοι εἶναι· ἀνεμνήσθην γὰρ ὅτι ἐν τῷ πρόσθεν βραχέως τοῦ τοιούτου ἐφηψάμεθα, δοκεῖ δὲ τοῦτο πάμμεγα εἶναι τοῖς περὶ ταῦτα.

ΣΩ. ἀλλὰ μὴν τὸν γε Τεισίαν αὐτὸν πεπάτηκας ἀκριβῶς· εἰπέτω τοίνυν καὶ τόδε ἡμῖν ὁ Τεισίας, μή τι ἄλλο λέγει τὸ εἰκός ἡ τὸ τῷ πλήθει δοκοῦν.

- 10.** (a) φασὶ ... σεμνύνειν (line 1). Present the context of the extract by stating who these interlocutors are **and** what they criticize. [2]

- (b) ὁ Τεισίας (line 13). List **two** details about the sophist Teisias. [2]

- (c) Describe how Plato's literary art presents a concept central to his philosophy. [6]

Section B

Discuss any one of the following prompts. Your answer should demonstrate your understanding of the prescribed authors, knowledge of broader contexts and critical analysis.

[12]

Option A: Homer

11. Suffering and loss reveal the true soul of the Homeric heroes.

Option B: History

12. In Herodotus's world the gods speak to humankind through oracles, but it is humankind's responsibility to interpret them.

Option C: Tragedy

13. Tragedy is never the result of an individual choice, but of a cycle of events.

Option D: Agon

14. Conflict can equally result in growth and progress as well as in loss and destruction.

Option F: Scientific knowledge

15. The outstanding contribution of Greek science is the discovery that the same laws apply to nature and humankind.
-